

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. január 29.

25. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda teleonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 8 hasábos peit sorja 40 fillér.

Szegény Magyarország.

Szegény Magyarország! . . . Így szoktak keseregni a hazafiak. Azok, akik szájjal hirdetik a gazdag, jövődő Magyarországot. Nem a lenézés, a sajnálkozás kifakadása ez. Korántsem! Hanem megjelölése egy fogalomnak, amely nem is fogalom, hanem a valóságban létező faktum. Magyarország szegény, holott alapjában véve nem is az. Magyarország a természeti kincsek megáldott földje s ha azt a líriai hangulatot akarnók visszatükröztetni, amely ebben a pillanatban lelkünkben támadt, így kiáltanánk fel jó Petőfivel: „Ha a föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta.” Bokréta. Tövises bokréta . . .

Szegény Magyarország! Ezt a kesergést mindennap halljuk. De miért? Hát igazán szegények volnánk? Nem! Csak nincsen egyebünk, mint a pénzünk, amelyen rajta ülünk, amelylyel nem kezdünk semmit, hanem ott hagyjuk pihenni a szekrényekben! Vagy talán ott sem, hanem odahaza, ahol a „legbiztosabb.”

Nem kezdünk semmit. Az első felbuzdulás után tudjuk, gyászos idők szakadtak erre a szerencsétlen országra. Hatvanhét óta fejlődött új irányban az ország. De súlyos kérdés, hogy milyen irányban? Az ország mondhatni minden vállalkozásában ott az idegen, főképen az osztrák kéz. A vezetést idegen befolyásolja s teljes gazdasági függés tapasztalható az egész vonalon.

A legtöbb vállalkozás idegen tőke közreműködésével jön létre és sokszor csak arra jó, hogy az idegen manipulációkat leplezze. Nem egy vállalkozás van, amelynek cégére alatt hozzák be az idegen termékeket, amelyek termelésével idegen polgárok szereztek kenyeret, idegen tőkék gyarapodtak.

Azt mondják ezek a vállalatok: mi önköltségi áron kapjuk azokat a cikkeket az anyaintézetől. Persze önköltségen. De ebben az önköltségben már benne van a munkás keresete, az anyagnál szerzett jövedelem. Tehát károsodást jelent mindenképen az ilyen manipuláció. Vannak azután más vállalatok, amelyeket itthon gyártanak, de a vezetés idegensége és befolyása következtében nem a magyar gazdasági érdekeket szolgálják.

Hogyan segítsünk ezen a bajon? Önkéntelenül vetődik fel ez a kérdés és ha már megbolygattuk, kíséreljük meg a megoldás keresését.

Egyszerű a megoldás. A vállalkozásoknál meg kell szerezni a befolyásunkat. A részvényeket magyar kezébe keli keríteni, hogy a többség mindenkor magyar legyen. Így azután nem fognak ki rajtunk. Nem károsíthatják meg az országot. Így azután beszélhetünk önálló magyar gazdasági erőkről és tényezőkről.

Amíg ezt nem tudjuk megcsinálni, ám folytassuk az idegen tőke csábítását. Ez

szívesen fel fogja keresni Magyarországot. De ebben az esetben nem szabad gazdasági önállóságról, függetlenségről és a magyar szempontok érvényesítéséről álmodozni . . .

— **Öreg a király.** A magyar király személyét csak a távolság ködén át látják az ő alattvalói. Nagy ur a magyar király, olyan nagy ur, hogy szinte emberfölötti lényt látnak benne a kis parasztkunyhók, tanyai házak lakói.

Pedig hát a király is ember, sőt öreg ember. A nyolcvanas évek felé jár szesz nagyon is meglátszik már rajta. Megrokkant, megvénült a hajdan daliás uralkodó. Olyan mozgalmas, változatos, fátalmakkal telt ifjúság után, mint amilyen az övé volt, ez nem is csoda. Nagyobb csoda az, hogy eddig még nem igen lehetett észrevenni, hogy elaggott a király, de ez most már szembetűnő. Aki a nyáron látta a királyt: s most újból közelébe került, szinte meglepetve látja, hogy rövid idő alatt mennyit öregedett a király. Összeesett, kisebbé vált. Eddig is nehezebb estek azok a „ruganyos léptek”, amelyekkel a lojális könyvatosok szerint öfelsége járt kelt, de most már képtelen ruganyos léptekkel haladni. Meggöndyedt s látszik rajta a fátadság nyoma.

Eddig a király mindig hajnalban kelt s télen-nyáron mindig magános sétát tett a Schönbrunnban. A délceg uralkodó magános sétáiról annyit irtak az újságok és az iskolások, hogy a király szinte példaképe lett a koránkelő, szorgalmas embernek. Ezek a séták, amelyek pedig nagyon hozzájárultak a király egészségének a megőrzéséhez, most megszűntek. Schönbrunnban és Bécsben azt híresztelik, hogy dr. Kerzl, az udvari orvos tiltotta el a királyt a sétától, de azért mindenki tudja, hogy a király nem bírja már a járkálást.

Az uralkodó eddig minden évben megjelent Bécs város bálján. Lueger az idén is meghívta, de a király kijelentette:

— Nem megyek én már sehova sem. Majd a trónörökös képvisel.

A lapok arról írják, hogy az uralkodó márciusban, vagy talán még korábban is Budapestre megy. Bécsben ebben a tervben sem hisznek nagyon. A királynak határozottan árt az utazás.

Justh Gyula, aki nemrégiben volt a királynál, az audencia után maga is úgy nyilatkozott:

— Öreg a király. Egy év óta, amióta nem láttam, nagyon megöregedett.

De a régi erélyét, a régi szívósságát azért nagyon megőrizte a király. Nemcsak abból látszik ez, hogy minő makacsul, szinte öreges konoksággal szegül ellene az önálló jegybank felállításának, hanem abból a jellemző történetből is, amit szélteben beszélnek róla. Állítólag legutóbb kétszáznegyvenhárom kitüntetést utasított vissza a király. Ennyit terjesztett föl a

Wekerle kormány. Közte volt Bolgár Ferenc volt honvédelmi államtitkár bárósága, közte Rakovszky Béla néppárti képviselő titkos tanácsossága, közte Hoitsy Pál, Szatmáry Mór, Csajthay Ferenc, Weisz Julián és Légrády Imre dr. udvari tanácsossága, közte sok más kitüntetés. Ugy beszélnek, hogy amikor a király Zichy Aladár gróf idevonatkozó előterjesztését meghallgatta, így válaszolt:

— *Nein, das thue ich nicht!* (Ezt már nem teszem!)

Igy maradt el kétszáznegyvenhárom kitüntetés.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Jekelfalussy Zoltán kamarás, miniszteri tanácsos, a kivándorlási biztosi hivatal vezetője ma délelőtt Pichler Lajos kivándorlási felügyelő kíséretében Fiuméba érkezett. Megérkezése után a kivándorlási házba hajtatott, ahol Hegedüs Valér, a kormányzóság kivándorlási előadója kíséretében megtekintette a tengervíz beszivárgása folytán megrongálódott kazánházat. Minthogy a vízszivárgás megszűnt, az üzemet újból megkezdették.

— **A gyermekbarát-egyesület bálja.** Tegnap este zajlott le a Comunale színházban az idei farsang egyik legelőkelőbb mulatsága, a lila-fehér bál. Már napokkal ezelőtt a színház minden páholya és ülőhelye elkelt ezen estélyre és midőn tegnap valamivel 9 óra után a színház vasfüggönye lassan felemelkedett, Fiume uri közönségének színe java volt már együtt, hogy megcsodálja a felsősághi Eidlitz Hugóné által zseniálisan rendezett élőképeket. Egy szebbnél-szebb élő babákkal telerakott babaüzlet tárult fel a nézők előtt, a hátsó színpadon pedig egymást követték a gyermekmeséinket ábrázoló gyönyörű élőképek, a Hófehérke, a Hamupipőke, Piroska és a farkas stb.

A zajos tapssal jutalmazott előadás után megkezdődött a tánc, amely kitűnő hangulatban reggeli négy óráig tartott. A belépti díjából és a felülfizetésekből igen jelentékeny összeg jutott a gyermekbarát egyesület jótékony céljaira.

Az élőképekben résztvevő hölgyek közül szépségükkel és izléses kosztümjeikkel kiváltak: Russo Enea, Hartmann Annuska, Zaccaria Irma, Feszt Livia, Fonda Tea, Nicora Carmen, Sachs Violetta, a Balázs nővérek, Balpataky nővérek, Posser Lidia, Coulon Lilly, Ybl Márta, Zimonyi Schwarz Ibolyka, Battistin Medea, Fischer Jolán, Descovich nővérek, Gráf Ottóné, Bacchichné, a Kubelka, Volani, Kápolnai, Polonio és Gerbaz kisasszonyok.

A legszebb „baba” számára kitűzött díjat, egy értékes legyezőt, Zaccaria Irma kisasszony

nyerte el 398 szavazattal. Ugy szépségével, mint gyönyörű Carmen-kosztümjével valóban rászolgált a díjra.

— **A leánygimnázium ügye.** A közoktatásügyi kormány mindenkor arra törekedett, hogy Fiumében kifogástalan iskolák álljanak a közönség rendelkezésére. Törekvését ugyan tagadhatatlanul siker koronázta, mégis a Fiumében rendszeresített iskolák inkább a fiunevelés céljait szolgálták. Figyelmen kívül hagyták ugyanis, hogy a magasabb nőnevelés céljára alkalmas iskolánk nincs. A hat osztályos felsőbb leányiskola hosszabb időn át megfelelt a hozzáfűzött várakozásnak, de azóta, hogy az iskolázott leányokból mindig nagyobb és nagyobb képesítést kívánnak, a felsőbb leányiskola végső bizonyítványa elégtelennek bizonyult. Jelenlegi szervezete mellett ugyanis nem felelhet meg kifizetett feladatának, hogy a leányokat az élet különféle pályáira nevelje. Belátta ezt az intézett vezetősége is s a tanterv keretében igyekezett az előadási anyagot kibővíteni. Eredmény azonban így sem mutatkozott. A kultuszminiszterium szintén igyekezett a mutatkozó hiányokat orvosolni s e célból kiegészítő tanfolyamokat rendezett. A közönség azonban már évek óta mindig gyakrabban hangoztatja, hogy a felsőbb leányiskolát olyan kurzusokkal kell kiegészíteni, amelyek segítségével a leányok a gimnáziumban különbözőzeti osztályvizsgát s érettségi vizsgálatot tehessenek s ezáltal megnyíljék előttük sok olyan pálya, amely a nőnek új hivatást biztosít. Az általános kívánság annyival is inkább jogosult, mert a mai viszonyok között a szülők, ha leányaiknak magasabb képesítést akarnak szerezni, kénytelenek őket vagy Budapestre vagy külföldre küldeni. Az idegen helyen való tanítás pedig oly nagy anyagi áldozatot követel, hogy sokan nem is gondolhatnak felsőbb képesítésre. Illetékes helyen nem maradtak közönyösek a közönség jogos kívánságával szemben s eltekintve a múlt évi előterjesztéstől, legközelebb ismét indokolt javaslatot tesznek a kultuszminiszteriumnak, hogy a fiumei felsőbb leányiskolát fokozatosan leánygimnáziummá alakítsák át, vagy pedig leánygimnáziumot is létesítsenek.

— **Zajos közgyűlés.** Az Indeficienter hajózási részvénytársaság tegnap tartotta meg harmadik rendes közgyűlését, amelyen az igazgatóság betérjesztette a múlt évi mérleget. A mérleg szerint az 1909-ik év tizenötezer korona deficitel végződött. Az igazgatóság, miután a veszteséget a múlt évi tengeri fuvardíjak rossz konjunkturájával indokolta, kérte a közgyűléstől a felmentését. A részvényesek többsége azonban zajos, sőt helyenkint viharos vita után a felmentést megtagadta. Ezután a közgyűlés a múlt évi december huszadikán tartott rendkívüli közgyűlés határozatait megerősítette s a társaság vezérigazgatója most már véglegesen Grünhut Rikárd lett.

Grünhut székfoglalójában reményének adott kifejezést, hogy az idén nemcsak a veszteséget lehet elkerülni, hanem már osztalékfizetésre is lehet gondolni. Itt említjük meg, hogy a társaság Indeficienter gőzöse ma indul a Fekete tengerre, ahonnan teljes gabona rakománnyal Nyugat-Európába megy. A társaság egyébiránt reméli, hogy a kormánytól járatsegélyt fog kapni, egyúttal 900,000 koronás alaptőkéjét fokozatosan fel fogja emelni, hogy újabb hajóvásárlásokkal hajóparkját kiegészíthesse.

— **A szünügyi választmány ülése.** A Szüpartoló Egyesület intéző bizottsága és szünügyi választmánya tegnap délután tartotta meg Feszt Aladár elnöklésével a vasárnap, január 30-án a főgimnáziumban tartandó végleges alakuló közgyűlés előkészítését tárgyaló gyűlést. A titkári és pénztári jelentés meghallgatása után megejtették a tisztviselői és bizottsági tagsági helyek betöltésére vonatkozó jelöléseket.

A január harmincadikán tartandó közgyűlésre ezután is felhívjuk a tagok figyelmét.

— **A déli vasut abbaziai telepei.** A „M—g” mai számában azt írja, hogy a déli vasut abbaziai telepeinek eladására nézve a megállapodás az új konzorciummal már létrejött. Illetékes helyről arról értesülünk ezzel szemben, hogy a tárgyalások az új társaság megalakulása iránt serényen folynak ugyan, de a szállók és egyéb ingatlanok átvételére vonatkozólag az utolsó lépés, vagyis az opció gyakorlása eddig nem történt meg és a kikötött hosszabb terminusra való tekintettel a döntés ezidőszert nem is sürgős.

— **A messzinai földrengés áldozatai.** Rómából táviratozzák, hogy az olasz kormány most tette közzé a messzinai földrengés áldozatairól a hivatalos statisztikát. Magában Messzina városban 77,283-an estek áldozataul a katasztrófának; ezek közül 27,253 ember holttestét sikerült a romok alól kihuzni s eltemetni, 325-en halálosan megsebesültek, míg 32,477-en mint eltűntek vannak feltüntetve, vagyis ezeknek holttestei még ma is a romok alá vannak temetve. Reggiónban és környékén 7969, Palmiban 1734, Giovanniban 1092, Gallicóban 963 az áldozatok száma. Egyéb kis községekben összevéve 7123 életet pusztított el a borzasztó katasztrófa. Összesen tehát 96,871 ember pusztult el ebben a földrengésben. Oly szám, aminőhöz a legpusztítóbb világszerte, vagy természeti katasztrófa sem mérhető eredményeiben.

— **Fiumei leány öngyilkossága Rómában.** A római osztrák-magyar konzulatus, mint tegnapelőtt jelentették, arról értesítette a rendőrséget, hogy Struzel Elza fiumei leány, szeretőjével a Tiberisbe ölte magát. Most a rendőrség arról értesítette a római rendőrséget, hogy az öngyilkos leány nem fiumei illetőségű s rokonai sincsenek itt.

— **Öt zsebmetsző egy oszterriában.** Tegnap délután a Braida egyik oszterriában több csavargó beszélgetett s az arra haladó detektív meghallotta, hogy a gyanus egyének az abbaziai és castuai templomrablás fölött vitatkoznak. Telefonon segítséget kért, mikor azonban a detektívek beléptek az ivóba valamennyien futásnak eredtek. A rendőröközögeknek mégis sikerült közülök kettőt, névszerint Berger Löwi huszonkét és Zavernik Antal tizennyolc éves zágrábi illetőségű Fiuméből kitiiltott többször büntetett zsebtolvajokat letartóztatni. A rendőrség most távirati felvilágosítást kért az ottani rendőrségtől a két jómadár felől. Említésre méltó, hogy Braovichné, akinek lakásán napokkal ezelőtt rablómerényletet követtek el, Berger Löwiben felismerte az egyik tettest. A rendőrség időközben oly szerencsével dolgozott, hogy még az este sikerült a másik három elmenekült csavargót is elfogni. Az újabb hűvösre kerültek a következők: Hochwald József harminctéves rumai, Milanovics József huszonkétéves szamotori és Csolics Félix huszonegyéves sapaci illetőségű csavargók. A rendőrség most azon fáradozik, hogy bűnlajstromukat összeállíthassa.

— **A gyorsírókör ülése.** A fiumei gyorsírókör január huszonkilencedikén este hét órakor saját helyiségében választmányi ülést tart, amelyre a tagokat ezután is meghívja.

— **Öngyilkossági kísérlet szerelmi bánatból.** Pollitzer Angelica 26 éves gráci illetőségű leány, aki egy idő óta a Piazza Zichyn levő Orient kávéházban van alkalmazva, tegnap délelőtt öngyilkossági kísérletet követett el a kávéház egyik mellékhelyiségében. A szerencsétlen leány, aki azelőtt mindig vig és jókedvű volt, az utóbbi napokban buskomor és szorakozott lett. Tegnap délelőtt pedig félrevonult a kávéház mellékhelyiségébe és mérget ivott. A kávéház tulajdonosának feltűnt, hogy a leány sokáig marad bent és benézett a szobába, ahol Pollitzer Angelica a fájdalomtól eltorzult arccal feküdt a diványon. Rögtön orvost hívtak, aki kimosta az életunt gyomrát, majd a kórházba szállította. Állapota nem aggasztó. A szerencsétlen nő bevallotta, hogy kedvesével összevesztett s ezért akart meghalni.

— **Megkéselt kivándorlónő.** Tegnap délelőtt a via Voloscán levő kivándorlási palotában izgalmas jelenet történt. A palotában tartózkodó kivándorlók közül ugyanis Keresz-

tes János kivándorló megszólította Weisz Eleonóra 36 éves kivándorlónőt és szerelmi ajánlatokat tett neki. A kivándorlónő visszautasító válaszára Keresztes előrántotta a kését és hirtelen három szurást ejtett rajta. A közelben álló kivándorlók lefogták a késelő embert és átadták a rendőröknek, míg Weisz Eleonórát, aki szerencsére csak könnyebben sérült meg, a mentők részestették segélyben. A késelőt letartóztatták.

— **Magyar áruk vámkezelése Montenegroban.** Montenegróval az utóbbi időkben élénk összeköttetést tartunk fenn. Eddig azonban nem valami nagyjelentőségű volt a montenegrói piac, ami a montenegrói rendezetlen viszonyoknak tulajdonítható. Ujabbban erős tevékenységet fejt ki Montenegró, hogy kis fejedelemiségét nyugateurópai színvonalra emelje s minthogy minden kulturális fejlődés alapja a gazdasági fejlődés, arra törekszik, hogy konszolidált gazdasági viszonyokat teremtsen. Nagy segítőtje ebben a törekvésben Olaszország, amely anyagi és egyéb támogatásban részesíti Montenegrót. Az antivari szabadjikötő létesítése és a hajózás és kereskedelem szabályozása nagy jelentőséggel bír a fejedelemiség fejlődése szempontjából. Míg egyrészt Montenegró a haladás útjára lépett, másrészt olyan rendelkezéseket hagy érvényben, amelyek káros hatással lehetnek gazdasági fejlődésére. Uj vámrendelkezéseiben például Magyarországra és Ausztriára a régi maximális vámtételeket hagyja érvényben s így szinte lehetetlenné teszi a magyar termékek bevitelét. Ezzel szemben a legnagyobb kedvezményeket biztosította az olasz Oriente nevű kereskedelmi társaságnak, amelynek egyedül van raktárháza Antivariban.

— **Vasutasok gyűlése.** A Vasutas Szövetség fiumei kerülete január hó 31-én este 7 órakor a vezénylő iroda termében választmányi ülést tart. Az elnökség kéri a tagokat, minél nagyobb számban való megjelenésre.

— **Pályázat rendőrpáncsnoki állásra.** A városi tanács pályázatot nyit rendőrpáncsnoki állásra, a fizetési táblázat VI-ik rangosztályában megjelölt javadalmazással. A pályázók folyamodványaikat február 28-áig nyújthatják be a tanácshoz.

— **Kirándulás a Rivierára.** A Fiumei Kereskedelmi Bank Menetjegyirodája februárban érdekes társas kirándulást rendez Felsőolaszországba Montecarloba és a Francia Rivierára. Erre vonatkozó prospektusokkal és felvilágosítással szívesen szolgál az utazás rendezőse. (Fiume, Adria palota.)

— **A bábaasszonyok megrendszabályozása.** A városi főorvosi hivatal újabbban három szülész nő ellen indított eljárás. Blasich Mario dr. tiszt főorvos ugyanis megtudta, hogy Slojfo Ágnes szülész nő, akit a rendőrbíróság 1908-ban ötven korona pénzbüntetésre ítelt s azután innen nyomtalanul eltűnt, ismét visszatért a városba. Újabb működését ismét a szabályrendelet megsértésével kezdte meg. Decemberben ugyanis Slojfo Ágnes a M. János dr. családjában előfordult szülész nőnél segédkezett, amely alkalommal elmulasztotta az előírt bejelentést. A tiszt orvosi hivatal most utasította a rendőrséget, hogy a két éves pénzbírságot hajtsa be Slojfo Ágnesen s újabb mulasztásáért is vonja felelősségre. A következő bába De Ponte Princisvalla Franciska, aki a napokban Lenaznénál segédkezett. Ő azonban olyan meg nem engedett módot alkalmazott, amelyet csakis nagy gyakorlattal rendelkező orvos végezhet. Ezenkívül csak a családtagok ismételt felszólítására hívott orvost, aki a szegény asz-

Pompás képet mutat a hóborította erdő

és nagy élvezet bobsleigh-en vagy skivel végigszárgulani benne. Nagy élvezet, de nagy veszedelem is, mert a metsző levegőben a kimelegedés és a gyorsabb lélegzés a meghülés veszélyét hozhatja ránk. Ez ellen csak a valódi Fay-féle sződeni ásványpasztillával lehet védekezni, amelyből az egész idő alatt a szájból kell tartani egy darabot. Fay valódi sződeni ásványpasztillái minden idevágó üzletben kaphatók s egy doboz ára 1.25 korona.

Főképviselet Magyarország-Ausztria részére W. Th. Güntzert cs. és kir. udvari szállító Wien, IV/I. Grosse Neugasse 17.

szonyt kénytelen volt a kórházba szállíttatni, minthogy a helytelen kezelés súlyos komplikációt idézett elő. A rendőrség a tudákos bábát jogtalan beavatkozásért s a szabályrendelet megsértéséért fogja megbüntetni. Szőlősi Mária megsértéséért pedig december hatodikán Barna születésű pedig december hatodikán Barna Kornéliánál működött s a szülés után belső kiöblítéseket végzett, amit kizárólag csak orvos végzhet. Szőlősi Mária bábaaszony is a rendőrség előtt fog tetteért felelni.

— **A kikötőből.** Január 28-án. Érkezett: „Borneo“ magyar gőzös Nicolajeffből 2960 tonna búzával; „Delizia“ olasz gőzös Siracusából 520 tonna kénnel és 250 tonna vegyes áruval; „Indus“ angol gőzös Tampából 4300 tonna foszfáttal.

Indult: „Fram“ osztrák gőzös Piraeuszba 214 lóval; „Szápáry“ magyar gőzös Marseillebe 130 tonna fával és 60 tonna vegyes áruval.

— **Torpedóhajó a kikötőben.** A hadi tengerészet II. számú torpedóhajója tegnap este Pólából ideérkezett s ma reggel már vissza is indult.

— **Lovak Görögország részére.** A „Fram“ osztrák gőzös ma a görög kormány által rendelt 214 lóval Piraeuszba indult.

— **Házasság.** Smoquina Mario, a fiumei pénzügyigazgatóság pénzügyi tanácsosa eljegyezte Prencis Argiát Fiumében.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 28. A képviselőház mai ülésén Gál Sándor elnököl.

Napirend előtt Szokoly Tamás áll fel s szóvá teszi, hogy a képviselőházi napló tévesen adja vissza tegnapi közbeszólását, amelyet Sándor Pállal szemben tett. Kéri az elnököt, hogy a közbeszólásának módosítása iránt intézkedjék. Az elnök kijelenti, hogy a felszólalás értelmében fog cselekedni.

Ezután folytatják a kabinet bemutatkozása felett megkezdett vitát.

Holló Lajos nem tartja elfogadhatónak Andrassy grófnak az indemnitás megadására vonatkozó kijelentését. Ezen elv szerint minden kormánynak meg kellene szavazni az indemnitást, sőt az ujoncjavaslatokat is el kellene fogadni, mert az ujoncjavaslatok a haza védelmére vonatkoznak. A miniszterelnök indemnitást kér a választások céljaira, hogy kabinetjének parlamenti jellegét szerezzen, a valóságban pedig azért, hogy a nemzeti alapot erőszakosan megváltoztatva olyan többséget szerezzen magának, amellyel az udvar akaratát minden tekintetben végrehajthassa. Ezzel szemben a függetlenségi párt ragaszkodik az önálló bank felállításához, a nemzeti jogok védelméhez. Bizalmát fejezi ki, hogy a nemzet velük lesz s egy újabb nemzeti ellenállás esetén a városok és törvényhatóságok ismét szövetkeznek s a függetlenségi párt mellett és a kormánnyal szemben foglalnak állást.

Áttérve a választói jogra, kijelenti, hogy Andrassy Gyula gróf az általános választói jog megalkotását a nemzeti becsület kérdésének mondotta egyszer s most mégis a katonai kérdések előtérbe helyezésével akarja a választói jogot és az önálló nemzeti bankot megakadályozni. A függetlenségi párt azonban nem mond le az önálló nemzeti bankról, amelynek árát már meg is fizette. Csatlakozik a Justh Gyula által benyújtott határozati javaslatához.

Az elnök szünetet rendel el, majd az ülés újabb megnyitása után

Bánffy Dezső báró szólásra emelkedik s elfogadja a Justh és Kossuth által benyújtott határozati javaslatokat. Ezt azzal indokolja, hogy ő is az önálló nemzeti bank álláspontján van, a Héderváry kormány iránt pedig bizalmatlansággal viseltetik.

Közbeköltések: Ez negyvennyolcas álláspont!

Bánffy Dezső báró: Ez nem csak negyvennyolcas álláspont, mert a nemzeti jogok érvényesítéséről van szó, a magyar nemzet szabadságának ügyét pedig nem lehet pártpolitikának nevezni.

Az ülés folyik.

Rauch és Khuen szolidárisak.

ZÁGRÁB, jan. 28. Rauch báró horvát bán ma egy újságíró előtt kijelentette, hogy közte és a magyar miniszterelnök között semmiféle politikai ellentét nincs, mert mindketten a magyar-horvát kiegyezés alapján állnak. Reményét fejezte ki egyúttal, hogy Héderváryval egyesülten sikerülni fog Horvátországban is megteremteni a rendet és békét.

A miniszterelnök bécsi utja.

BUDAPEST, jan. 28. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök holnap Bécsbe utazik s vasárnap kihallgatáson jelenik meg a királynál. A miniszterelnök a kinevezése óta történt eseményekről, a pártokkal és a horvátokkal folytatott tárgyalásainak eredményéről tesz jelentést. Khuen gróf hétfőn tér vissza Budapestre.

Újabb aviatikus

szerencsétlenség.

KAIRO, jan. 28. Latham, a hirneves aviatikus ma repülőgéppel felszállott. A léghajós azonban géppel együtt negyven méternyi magasságból lezuhant. A repülőgép teljesen összezúzódott, Latham csodálatosképpen sértetlen maradt.

A tranciaországi

árvizveszedelem.

PÁRIS, jan. 28. Ma éjjel az árvizveszedelem ismét növekedett. A Szajna vize újból kilenc milliméterrel emelkedett. Az elkeseredés igen nagy.

Zavargások a választásokon.

BERLIN, jan. 28. A Tageblattnak táviratozzák Londonból: Horkon választókerületben, ahol nagy kiterjedésű bányatelepek vannak, tegnap volt a választás. A bányákban sztrájkolnak és a sztrájkoló bányászok nagy zavargásokat rendeztek. A középületeket, az unionisták választási helyiségét és a bányatársaság igazgatójának házáat megostromolták és lerombolták. A rendőrség nem volt képes a rendet helyreállítani. Valkinghamban, ahol a liberális jelölt megbukott, véres verekezés volt. Egyben a választók postautalványokon pénzt kaptak azzal, hogy választási költségekre fordítsák. A postautalványokon mint feladó lord Graham volt feltüntetve, de a lord tiltakozik ez ellen, mert nem tud semmit a vesztetésekről.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

„A Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „
Egy óra 2 „
Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart“
szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Alapított 1850-ben.

Cante Giuseppe nagy butorraktára és asztalos műhelye

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas-, réz- és kárpitos butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

AJÁNLOK

kitűnő bőröspacsenyét

Friss kocsonyahus kilgrként I K.
20 f. — Kedden és pénteken
friss májas és véres hurka, naponta friss tormás virsli és szafaládé valamint minden egyéb hentesáru legjobb minőségben olson kapható

Szathmáry Györgynél

Főüzlet Vicolo Germania I. sz.
Telefon 987. sz.
Fióküzlet I. Vásárcsarnok 17. sz.
Telefon 11-72. sz.

Varieté Hotel Susak

Estéknként elsőrendű művészi erők fellépte.

Harry quartett ének és tánc,
Horváth nővérek női kettős,
Erika quintett ének és táncz,
Duo, Charles zenebohócok,
Sylvant Emy bécsi szubrett,
Niedlich Irma énekesnő,
Horváth Emilia táncosnő,
Nichette Ottilia táncosnő,
Kemény Ilona magyar szubrett,
Angeli Rina miniatűr táncosnő,
Trio Charles tornázók.

Végül kitűnő bohózat:

Serenissimus a Variétében.

Kezdeté 9 órakor.

Belépti díj 1 kor.

YOST-írógépen

írni tudó kisasszony irodába azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Fiatal irodaszolga azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett.
Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.
Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

➡ Mérsékelt árak. ➡

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Telef. 11-49

Tulajdonos:
LIBERMANN IZSÓ

Butorozott szoba
(villanyvilágítás és fürdőszobával) I. emeleten kiadó. Cim a kiadóban.

VARIETÉ ORIENTALE
Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tiz kiváló művészi erőből összeállított műsor.
Elsőrendű magyar énekesnők.
Kezdet 9 órakor. Belépti díj 1 korona.
Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

fiatal komptoirista
helybeli irodába azonnal felvétetik.
Cim a kiadóban.

Fiume első, legnagyobb és legjobb hírnevű óráüzlete

Alapított 1880. Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (Corso)
CHRONOMÉTER ÉS MŰÖRÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban és chronométerekben.

Bredár Lajos
mosoda és tisztító intézet
FIUME Via Lavatoio I. Telef. 988.
Specialista pipere,- kelengye- és gallér tisztításban.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia-és Németországban) sok embert arra bírta, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szepő, májfoltt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátka mitesszert, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép üde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit powder (fehér rózsás és crème színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerüzletében, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. Kapható Fiumében: Babic Hinkó, Catti György, Ernesto Benco drog. Prodam Johan, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerüzletekben.

A Nagy Gábor-féle DELAWARE szőlő faj

az egyedüli, melynek termesztéséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánni vele, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből ki-nézheti mindenki, hogy mi-ként ültesse el, kezelése, per-metezés, kapálás és felkötés-ből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, per-metezni, kénporozni nem kell nem árt ennek a filokszera és bimbója, vesszője tölben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik. Valódi bő-teremő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajtával ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle Delaware-szőlő olyan bori ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyira értékes, mint más bo-rok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 koronáért.

A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmeivel küldöm mindenki, aki velem címet tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőültetvényokról, lugsásterítésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KÖLY B.
posta, távirtda és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Gilliam G. - Fiume

Via Alessandrina 4.
Raktár az Adria palotában. Interurb telefon 990.
Akar Ön kitűnő zamatu kávét?

Kérjen mintát a Gilliam-féle Melange-keverékből.

Naponta friss pörkölés. : Kivánatra mindenkinek egy csésze erős zamatu fekete kávé díjtalanul áll rendelkezésére. : Naponta frissen érkezett styriai Poulard, vad, Bialuga-, Orsovai- és Elbecaviár, valamint estéknként meleg prágai sódar.

:: :: Füstölt Rajnai Lazac. :: ::

Rosenberger B.

nagy butorraktára

Fiume, Via Governo 22 (Corso) Telefon sz. 504.

Anatomie de Paris! a Scogliettón

Fiume és környékének n. é. hölgyközönségét tisztelettel értesítjük, hogy kedden és pénteken intézetünk

csak hölgyeknek

van nyitva és pedig reggel 9 órától este 6 óráig.
Számos látogatást kér az IGAZGATÓSÁG.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart”, január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.